Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj V. | *V srédo 10. listopada 1847.* | List 45.

Pevca slovó.

Vesél sim prepéval,
Verstíce nabéral,
Pa pétje in lajne
Le prazne so sanje;
Zakaj bi li pél?

Domá in po hósti
Sim pticam v mladósti
Bil védno podnévi
V nedolžnim prepévi;
Kakó bi zdaj pél?

Preljuba daníca
Mi sije na lica,
Zbuduje mi žélje
Do véčne dežêle;
Kakó bi li pél?

O zóru ko vstanem
Od straha se zganem,
Pomislikov méra
Molítev spodvéra,
Kakó bi li pél?

Razjedajo téže,
Kar pêče alj réže
Občutljeje moje,
De človek ne poje;
Kakó bi li pél?

Čez dan navelíča
Me délo, ín piča
Zvečér me skerbí,
Kér v hramu je ni;
Kakó bi li pél?

Prijatlam pa péti
Kakó čem začéti?
Kér stare že zdajne
So žalostne lajne;
Kakó bi li pél?

Od žaliga pétja
Nehati vsak svétja;
Če ni veselíca
Alj kaka zdravíca,
Bi sebi li pél?

Nebéška dežêla
Je polna vesêlja,
Per angeljskih kórih
In zvoljenih zbórih —
Tam gôri bom pél.

D.

Pečníce z vzidanimi velikimi kôtli.

Obertništvo se nekaj lét sèm dobro naprej pomíka. Vseskozi se kaj znajde, kar kmetijstvu dobro hasne. Kmetijstva pa dan današnji mende nobeden bolj ne podpira, ko taki, ki kaže in pomaga lés prihranjevati. Zakaj lés kmetovavca čedalje huje prijemlje, ako ga nima v svojim, kér njegova cena vedno raste. Veliki dobrotniki so tisti, ki so znajdli pečí za hiše in ognjiša, pri kterih se veliko derv prihrani, ali pa, ki so popravili pečníce, de se dajo vzidati veliki kôtli, pri kterih je mènj kurjave potréba. In to popravílo je vrédno, de se vsakimu kaj večimu kmetijstvu priporočí, kjer se za živíno v kôtlih kúha.

Dosihmal so taki kôtli ali na verígah nad ognjišem viseli, in so silno veliko derv potrebovali, poprej ko je zavrélo. Drugi so imeli pečníce za-nje z velikimi ístanji, takó de so se cele velike polena pod kôtel lahko metale. Te pečníce so bile brez duška in sapnika, in veliko vročíne je na velikih ístanjih zopet izpuhtélo. Veliko lepih suhih polén so té pečníce požerle. Če za tako pečníco niso derva pràv suhe, ne gorijo, kakor v naših navadnih pečéh ne, kér duška in sapnika ni. V pečnícah po novim se komaj polovíca derv potrebuje, in še té so dobre, kakoršne so.

K meni pride letašnjo spomlad zidár iz Némškiga Gradca, ter se ponudi, mi pečníco za kôtle popraviti. Na Gradčane se je dobro zanesti: imajo sercé na jeziku; vunder sim pa mislil, de pečníca, če mi jo tudi po novim popravi, ne bo kaj boljši, ko je. Terdil mi je pa, de po njegovi napravi ne bo treba pol toliko derv, ko do zdaj, in de bo v kôtlih pol poprej vrelo, ko do zdaj. Ko mi je potem še povedal, de za svoje delo ne terja več ko 4 goldinarje in preživitek za se in svojiga pomagača, in de cela roba, kar jo je od kovača k ti reči potreba, ne bo čez 2 goldinarja znesla, sim pervolil v to poprávo. — V štirih dneh je bila nova pečníca dodelana, kôtla vzidana, vratca na majhne ístanje narejene, dva roša, vsak pod en kôtel vzidana, dva majhna dimnika iz pečníce izpeljana: cela reč mi ne pride na 10 goldinarjev, in reči moram, de sim za več ko za 10 goldinarjev pri sami kurjavi na dobičku; zakaj od tistihmál mi ni treba za derva pod kôtel več skerbeti, jeveri, dračje, skodle, vse je dobro, in čeravno vse srovo in mokro, kmalo gorí, v kôtlu pa hitro vrè in kipí.

Vém, de je v vsakim méstu že kak zidár, ki take pečníce — z majhnimi ístanji, s sapnikam pod kuríšem, z dimnikam iz pečníce — déla, de mu le kdo reče. Oberníte se torej, kmetovavci! brez skerbí na take zidárje: čez samo to zimo, ki je

zdaj pred durmí, si bote pri dervah več perhranili, kakor boste za pečníco, po novim narejeno, dali.

S.

Pristavik. Gosp. S. so nam poslali tudi popís prostiga rokodelca „kakó se imajo pohvaljene pečnice zidati“, kteriga tù sèm pristavimo:

Narpoprej napravi zid, kakor za vsako drugo peč, kakih šest palcov visok, takó de je povsod enako visok, širok pa kakor je kôtel; to se pa takó vé, de mora zid kakih sedem ali osem palcov širji biti kakor je kôtel, de potem lahko soparco (íco) okoli napelješ. Potem pa za en cégel višji po vsim zidu, in kake tri palce širji kakor je že spodnji zid (tode samó tam kjer misliš potlej na verhu kôtel imeti) naredi luknjo kakih pet ali šest palcov široko, kaka dva ali tri pa visoko. Okoli té luknje pa začni naprej zidati, takó široko kakor je kôtel širok, kake tri palce gorí od dna. Kader je že zid en komolc visok, naj se postavi kôtel gôri; nad luknjo pa se mora postaviti železen roš, ki je kakih pet ali šest funtov težák, takó de ravno pod kôtel pride. Druga luknja ali votlína mora pa znotrej v peči vsa zadelana biti; noter do roša mora pa od spodej vse votlo biti takó, de čez roš pepél doli letí in de se lahko vùn grabi, in po ravno tisti luknji pa tudi sapa noter vleče in naravnost čez roš v oginj piha takó, de še clo srove derva rade goré. Od spredej, to je, ravno gori nad luknjami, napravi okno, skozi ktero se derva v pečnico devajo, kakih sedem ali osem palcov visoko, en palc pa širji, potem pa železin podboj okoli in pa železne vratica, takó de se vse čisto tikama zaprè. Na sredi vratic mora pa še vselej majhno oknice biti, poldrugi palc visoko, dva palca pa široko, takó de se lahko pogleda ali v pečnici gorí ali ne, ali če je potreba več sape (lufta) noter spustiti. Kader imaš že toliko narejeniga, potem pa le kôtel gôri dêni. Ravno na drugim kraji kôtla pa mora še ena luknja iz pečí lih za kôtlam gôri napravljena biti; drugod se mora pa kôtel okoli in okoli tikama prilêči, in imenovana luknja mora takó narejena biti, de se kmalo za kôtlam že na eno plat nagne, in de gré okoli in okoli kôtla, predin de drugič ravno na tistim kraji kôtla vùn pride na verh, tode ne takó, de bi luknja potlej vkup prišla. Kader pa vùn pride, se mora pa še na verh luknje kake tri komolce visok dimnik pozidati, zató de nemore soparca kmalo vùn priti, ampak de se delj časa okoli kôtla pomudí. Če je kôtel plitev, se sme še na verh kôtla nekoliko zida dostaviti, ki pa mora pràv dobro zazidan biti, takó de nemore potlej za kôtlam v dimno ali soparčno luknjo deževati.

Ročinska tergatev.

18. dan vinotóka (kozoperska) je sveti Lukež Ročinsko tergatev odperl. Veselje je bilo viditi, kakó so se letas po naših vinogradih terte pod težo grojzdja šibíle; ko bi bil kmet sam po svoji volji grojzdje po tertah obešal, bi ga ne bil mogel tolikanj obésiti, kolikanj mu ga je létas mila roka dobrotljiviga Stvarnika naložila. Pràv reči se mora: kar nam je bilo dve pretečeni léti prikrajšano, je létas obilno doloženo. Le škoda, de nam je slabo vreme nekoliko per spravljanji taciga božjiga dara nagajalo; pa vender dobro je laška bersa iz lanjskiga vina, ktero je bilo na mokrim spravljeno, naše vinorejce zmodrila, de mokriga grojzdja ne beró, temuč raji čakajo prijetniga sonca, spomnivši se, de tisti, ki je do zdaj grojzdje zoril, ga zamore tudi nektere dni še ohraniti.

Akoravno se je celi mesec po naši vasí slišalo dersanje žage in struga, cvenkanje, tesla in pokanje batička (nekteri so stare že oprašene sode drugej nabivali, nekteri so si nove napravljali, nekteri tudi pri dalnjih prijatlih naposodovali), je vender še le potrebnih posod pomanjkovalo.

Obilnost létašnje tergatve je celo primorala našiga župana gospoda Jožefa Klanzarja, kteri se posebno z modrim obdelovanjem svojiga polja drugim na izgled obnaša, noviga vinostiskača, po Ipavsko narejeniga, si pripraviti, kteri je že tudi zató naše paznosti vreden, kér je pervi naše vasí.

F. J. C. ff..

Beli Krajnci
unkraj hribov Gorjancov in Kočevarjev ob reki Kólpi od Metlike do Osilnice.

(Dalje.)

Velik kolač, nakinčen s slikami (podobami) od vsake vèrste zverí, visí na pisanim platnu nad mladim param do večera. Zvečér se zberejo dekleta iz cele vasí v nevéstno hišo, se dobro navečerjajo in začnejo dve po dve peti:

Merkla noč je na zemljico pala,
Vsim je ljudém dober pokoj dala. i. t. d.

Kader pa vidijo, de se razstanek (ločenje) približuje, kar se navadno o pol nočí zgodí, zapojejo:

»Stante na noge svatovi!
Vaša je doba odhajat,
Naša je doba ostajat.« i. t. d.

Svatje to slišati vstanejo vsi, vsak svoj lesen pladenj v rokah deržeč. Jestvine (jedila) se z mize odnesejo, drugi bel rob se pogerne, in na sred mize se dene hleb pšeničniga kruha, ki je na verhuncu izkrožen. Za tem začnejo svatje s pladnji na mizo terkati in vsi skupej peti:

Ait' k darom, ait' k darom!
Pristupajte, darovajte
Našo mlado nevestico
Vsaki barem (narmànj) po šeštíco!
Ait' k darom, ait' k darom!

Ta pesmica se takó dolgo ponavlja, dokler darovanje traje (terpí). Dekleta od pečí dve po dve s svojim prijetnim glasam prilagajo:

Daruj čače kčerko svojo, zakon ti je, zakon ti je;
Ako l' nečeš, alj se kratiš, zamer ti je, zamer ti je!
Daruj majka kčerko svojo, zakon ti je, zakon ti je;
Ako l' nečeš, alj se kratiš, zamer ti je, zamer ti je!

Pesmica terpí do sveršetka (konca) darovanja, samó naslednje imena se pridevajo: Bratac, sestra, svak, stric, ujc, strina, teta, rodjak, sosed, soseda i. t. d. Kdor dar prinese, se poljubi (kušne) z mladim param, ter ako denar daruje, ga zabode v hleb; ako pa le kaj druziga donese, dene na mizo. Sosede darujejo predivo, ali kaj od pertnene oprave (obleke); vsaki želí, de kaj mladi dvojici v dar prinese. Na odhodu se vse na mizi zaveže v rob in se odnese za nevésto na novi dom pod imenam cula. Ko se svatje z mladim param na pot spremljajo, pojejo dekleta:

Svoje čačke pozabljuj devojka,
Tuje čačke poznavaj nevésta;
Svoje majke pozabljuj devojka,
Tuje majke poznavaj nevésta i. t. d.

Na to sprelijejo solzé nevésto in vse, kar je njene rodovine, toči mile solzé; tudi drugi pričijoči od tega žalostniga prizora ganjeni se jokajo, in glej! v trenutji se vse veselje in vsa radost v veliko žalost spreoberne. Ko gré nevésta čez prag iz očetove hiše, pojejo dekleta:

Poznavaj devojka
Kuda te svatí vodijo:
Čez une gore visoke
Čez une vode gliboke.

In ta pesem se pôje, ako se tudi k bližnjimu sosedu dekle udá (omoží.) Čez selo gredé, pratijo (spremljajo) dekleta svojo poprejšnjo drugarico nevésto in pojejo

»Naša je, naša devojka.«

Ter jo spremijo do zastanka z deklicami, kteri mladoženju iz njegove vasí na proti pridejo; ako jih pa na proti ni, kér so večkrat hude, de se je šel iz domače vasí ženit, grejo te na njih sramoto tje do uniga sela in večkrat vanj popevajoče. Ženin se nevéste čversto derží in jo clo še s svojim plajšem ogerne in to skoz po poti do svojiga domú. Bog neprizadeni! de bi kdo med nju stopil. Ko na žennov dom pridejo, pričakajo žennovi starši svekar in svekerva svojo mlado snaho pred vratami z prijaznimi besedami, jo zagotové, de bodo z njo kot s svojo lastno hčerjo ravnali, de se ji bo pri njih prav dobro godilo. V vežo stopivši napije nevésta v kuhinji na svekervino zdravje iz majolčice, ki jo ona v ta namen sabo za pasam prinese, majolčico izprazni do dna svekerva (tašča) in vzame iz nje dar, ki ga je nevésta noter djala, in ki obstojí v kakim križavcu. Po tem se ji kolenčič na kolena vsede. V hiši jih čaka jed in pitje na mizi, in po tem darujejo ženna svatje in njegova rodbina. Po doveršenim darovanji in nekterih drugih šegah se spravijo k počitku.

(Konec sledí)

Alojzjevše
v pervim létu po svojim začetku.

V lanjskih Novicah smo oznanili začetik Alojzjevša, in z dovoljenjem Njih ekscelencije, našiga milostljiviga kneza in škofa Antona Alojzja — visociga vstanovnika domorodne mladenšnice — smo podali tudi bravcam v slovenskim jeziku celo pismo, s kterim so milostljivi knez osnovo Alojzjevša v nemškim jeziku na znanje dali, in zlasti duhovšino svoje škofije povabili, napravo blage mladenšnice na vso moč podpirati. V ravno tem oznanílu so pa milostljivi knez tudi obljubili, vsakoletni stan, prejemke in stroške Alojzjevša na znanje dati, kar so za pervo šolsko léto, to je, od 1. kozoperska 1846 do 1. kozoperska 1847 z očitnim oznanílam tudi na tanjko spolnili, ki so ga 15. dan pretečeniga mesca na svitlo dali.

V létašnjih Novicah bomo tedej popisali kar se je pretečeno léto dobriga za mladenšnico in v mladenšnici zgodilo, de bojo tudi tisti, ki dozdej še niso v versto dobrotnikov Alojzjevša stopili, veseli stan mladenšnice zvedli, in pa to tudi starši in žlahtniki tístih mladenčev brali, kterim se je neprecenljiva dobrota zgodíla, de so jih milostljivi knez v mladenšnico vzeli.

Zgorej imenovani oglas Njih ekscelencije nam oznani pervič dobrotnike (veči dobrotnike po imenu) in njih doneske, iz kteriga vidimo, de je 565 krajnskih duhovnikov k ti napravi pripomôglo in de so se nekteri gospodje posebno dobro obnesli, ki so po sto in še po več goldinarjev podarili. Gospod Metelko, c. k. učeník slovenskiga jezika, so dali 630 gold.; gosp. Šlakar, c. k. vodja Ljubljanskih nemških šol, 300 gold.; gosp. Cigler, Višnjagorski fajmošter 215 gold.; gosp. Ig. Holcapfel, fajmošter v Černomlji 200 gold.; ravno toliko tudi rajnki tehant Dolenc; več jih je po sto goldinarjev dalo. Zraven teh večih doneskov jih je nekaj po 50, 30, 20, 10, 5 gold. i. t. d.; eden je clo z 40 krajcarji zaznamovan, kar nam očitno kaže, de tudi majhne daríla niso zaničevane. Vsi doneski krajnskih duhovnov so tedej skupej snezli 7225 gold. in 47 krajcarjev. — Tudi iz Štajarskiga Lavantinske škofije sta dva fajmoštra k mladenšnici pripomôgla; eden je dal 100, drugi pa 80 gold. — Od dobrotnikov, ki niso duhovskiga stanù, se je nabralo 193 gold.; rajnki žlahtni gosp. Edvard Šeuchenstuel je Alojzjevšu zapustil 50 gold.; obresti ali čimži mnogih obligacij so znesli 125 gold.; obresti pa naloženih 20 tavžent goldinarjev, ktere so milostljivi knez za osnovo stanovitniga premoženja mladenšnici podarili, so donesli 1000 goldinarjev. Vsi dohodki lanjskiga léta skupej so po takim znesli 8773 gold. in 47 krajc.

Iz teh dohodkov ali prejemkov se je po volji dobrotnikov kupílo 5 obligacij za stanovitno premoženje mladenšnice, ktere so znesle 5474 gold. in 14 krajc.; za hišne potrebe, živež mladenčev, mnoge plačíla pôslov, hišne davke i. t. d. se je pa potrebovalo 2674 gold. in 29 ¼ krajc.; tedej so vsi izdajki celiga léta skupej znesli 8148 gold. in 43 ¼ krajc.

Po takim je ostalo še čez vse izdajke ali stroške na koncu pretečeniga léta 625 gold. 3 ¾ krajc. v premoženji Alojzjevša za potrebe tekočiga druziga léta. — Stanovitno premoženje, od kteriga se pa smejo le létne obresti v hišne potrebe oberniti, znese létas 25200 goldinarjev srebra.

„Z veseljem“ — pravijo milostljivi knez — „oznanim častiti duhovšini na dalje, de se ljubezin do mladenšnice lani ni le v imenovanih denarnih doneskih pokazala, ampak na mnoge druge viže:“ osem duhovnikov je namreč podarilo pripravnih bukev mladenšnici; gosp. Jakob Rechfeld, c. k. učenik latinskih šol, je brez vsiga plačila vsak dan 18 učencov klavír igrati, gosp. Gregor Rihar, zakristan Ljubljanske stolne cerkve, jih je pa tudi brez vsiga plačila péti učil; tudi gosp. dohtar Čuber, c. k. zdravnik zdravilstva, je ozdravljanje mladenčev brez plačila prevzel; gosp. Anton Samasa pa je podaril 4 zvônčke in pa 6 prav lično izdelanih oltarnih svečnikov za hišno kapelico; Ljubljanske nune so podarile dve praznični oltarni blazíni s krasnimi biseri štikani, dve pa za vsakdanjo rabo; Loške nune pa so podarile lično štikan plajšek za ciborijo; korar in stolni tehant gosp. Korl Corn, ki so po dovoljenji milostljiviga kneza 10. kozoperska tega léta novo hišno kapelico blagoslovili, so podarili dvoje nove mašne bukve; 2 duhovna pa sta poslala 7 mernikov kaše in pa en voz repe.

Kér je Alojzjevše silno veliko pohištvo, ni moglo novo zidanje, ki bo z lepo kapelico vred milostljivimu knezu še več stroškov kakor pervič kupljena hiša prizadjalo, dosihmal že popolnama izdelano biti; bo pa ob kratkim čez in čez dokončano. Lani je bilo 22 mladenčev v Alojzjevše vzetih, létas jih je že 32, prihodnje léto jih bo pa morebiti še več, kér imajo milostljivi knéz terdno zaupanje, de Jih ne bojo le dosedanji dobrotniki tudi prihodnjič verlo podpirali, temuč tudi novi pripomočki se najdli, ki bojo v prid svoje domovíne pristopili v podporo in razširanje blage mladenšnice.

De je pa izreja mladenčev v mladenšnici vse hvale vredna, se vsakdo lahko prepriča, ki lanjske perjohe latinskih šol v roke vzame: večidel vsi učenci mladenšnice so bili pervi v šolah.

Vse tedej kaže, de Alojzjevše svoj namen častno spolnuje, de je tedej pridniga podpiranja od vsih strani vredno. To podpiranje je pa toliko ložji, kér so milostljivi knez in škof Anton Alojzi močán steber, na kteriga se ta domorodna napráva vpíra, kteri bojo skozi in skozi skerbni oče ostali, kakor so ji dobrotljivi začetnik bili.

Kakor lani se bojo létašnji denarni doneski za mladenšnico tudi prihodnjič mesca maliga travna in kozoperska po gospod-tehantih odrajtovali ali pa na ravnost v Ljubljansko škofijo pošiljali, in terdno je upati, de nam bojo milostljivi knez drugo léto osorej ravno takó veselo ali pa morebiti še veselejši oznanílo na svitlo dali, kakor je létašnje bilo.

Bog živi našiga milostljiga kneza in škofa Antona Alojzja — iskreniga domorodca! Dr. B.

Slava krajnskimu regimentu!

Alo v Ljubljano
Fantje vi z mano!
Svitli nas Cesar soldatov želí.

Dva bataljona našiga domorodniga regimenta sta nas zapustila, kakor nam je mila pesmica v poslednjim listu na znanje dala. Pervi bataljon je odšel na vsih Svetnikov dan, zjutrej ob polosmih, drugi pa v sredo po vsih Svetnikih. Žalostniga serca smo se od nju ločili, marsikaka solza je bila prelíta, zakaj 12 let je preteklo, kar je domorodni regiment iz Italije nazaj prišel in od tistihmal je vedno pri nas domá ostal. Zadnje dni pretečeniga mesca je pa prišlo visoko povelje, de se imata imenovana 2 bataljona na naglama na noge spraviti in v 7 dneh že na Laško odriniti. Veliko naših fantov je bilo domá na svojim domu, in nekteri clo po 20 in še več ur od Ljubljane. Pa kakó radi so Cesarjev glas poslušali in k orožju skup privreli, se očitno v tem vidi, de v dveh dneh po poklicu so bili že tudi iz daljnih krajev večidel vsi v Ljubljano prihiteli. Ko so v Ljubljani skupej prišli, se niso plašili kakor zgubljene ovcé, temuč kakor vajeni in pravi vojaki so se obnašali. Slava tedej našimu regimentu, ki je, kakor vselej, tudi pri ti priložnosti svoje junaštvo, svojo serčno pokoršino svitlimu Cesarju pokazal! Slava starišam, ki imajo take sinove, ki niso le nar lepši postave med vsimi pešnimi regimenti, ampak tudi v duhu pravi vojaki! Zdej se je zopet resnica pohvalnih besedí poterdila, ktere je v letu 1835 slavni regimenta glavár (oberst) Voher iz Italije tadanjimu deželnimu poglavarju od krajnskiga regimenta pisal, ktere smo tudi mi v Novicah poslovenili, in ktere bodo še v prihodnjih časih pri naših poznih vnukih slovéle. Slava pa tudi manjšim in vikšim oficirjem in regimenta glavárju, ki z našimi vojaki takó prijazno ravnajo, de nam bojo že za tega voljo vedno v ljubim spominu ostali. Naše serčne vošila vas bojo spremljale povsod, kjer boste hodili, in z veselim sercam vas bomo sprejeli, kader boste zopet nazaj prišli! Sej bo Bog našiga presvitliga Cesarja vojske obvaroval, ki vedno po očetovo skerbí, svojim zvestim podložnim ljubi mir ohraniti.

Slovensko slovstvo.

„Drobtince za novo leto 1847. *Učitelam ino učencam, starišam ino otrokam v podučenje ino za kratek čas. Na svitlo dal* Anton Slomšek, *nekdanji apat v Celi.*“

Pod tem nadpisam smo sprejeli pred nekimi mesci drugi tečaj slovenskiga letopisa, ki si je že v pervim létu krog in krog po Slovenskim toliko prijatlov pridobil, kolikor je bravcov imel. De — kakor v predgovoru letašnjih „Drobtinc“ beremo — lani ni bila ravno vsaka drobtinca vsakimu vseč, ne more drugači biti; takó je bilo in bo tudi za naprej. Kolikor glav, toliko misel. Zabavljati je lahko, boljši narediti pa je težko. Kdor le nekoliko pomisli, koliko težav ima začetek nove rečí, ne bo ojstro pretreseval vsake nar manjši stvarice, temuč bo veseliga serca sprejel, kar je dobriga, in ne bo ogovarjal, kar mu ne dopade, misleči, de kar njemu po volji ni, bo pa morebiti drugim dopadlo. Vredník pa eniga ali druziga časopisa biti, je nar težavniši reč. Ko si mislil, in na vso moč si prizadeval, s kakim sostavkam vsim bravcam nar bolji vstreči: se oglasi tù eden tam eden, ki očituje, zabavlja, vpije! To je že navadna osóda vrednikov; takó je bilo in takó bo, dokler bojo vredniki le človeško pamet imeli in dokler bojo prijatli in protivniki dobrih napráv na svetu. Pràv modro so tedej sklenili visoki vrednik „Drobtinc“ svoj predgovor, rekoč: „Moje zagovorílo pa nima zamere, ampak zahvalo, de se pràv pogovorimo, kako je naša in vaša, ter po tem sklenemo, ktera veljá.“

Vernímo se zdaj k letašnjim „Drobtincam“, in preglejmo jih, koliktere in kakošne so.

Cele „Drobtince“ so se prikazale letas v novi obleki, to je, v novim pravopisu, kteriga bi že zdaj lahko stariga imenovali. To nas je pràv razveselílo, kér je očitno znamnje, de je tudi na Štajarskim novi pravopis občinski pravopis, kteriga zdaj vsi imenitniši slovenski pisatelji po Krajnskim, po Koroškim, Teržaškim in Goriškim pišejo in tudi omikani kmetje brez spodtike beró. Zadnji čas bi bil tedej, de bi se od pravopisa tudi pri nas nič več ne govorilo, kér ni nad njim toliko ležeče, kakor nekteri mislijo, ki se nemorejo, čez abecedo povzdigniti. Saj to vsak izobražen človek vé, de ga še ni v nobenim jeziku in de ga tudi nikdar ne bo — popolniga pravopisa, in de je prazno prizadevanje, taciga iskati; de torej tudi naš sedanji pravopis ni brez pomanjkljivosti. To pa je njegova gotova prednost, de z majhnimi razločki ga veči del Slovanov našiga Cesarstva piše; in v ravno ti občjosti obstojí tudi prednost nemškiga, laškiga, francozkiga pravopisa, če ravno nobeden izmed njih ni popoln. Kdaj bojo tedej tudi Slovani jenjali abecedarji biti?! Oj! de bi si pač druge narode: Nemce, Lahe, Francoze, i. t. d. v izgled vzeli, kterim je več na reči, kakor na čerki ležeče! Naj bi Slovenci raji več pisali in dobriga, kakor pa se preganjali za gôle čerke in se takó zmirej med abecedarje povračevali! *) Pač res je: de čerka morí, duh pa oživlja.

(Dalje sledí.)

Na pósodo

se dobí 100, 200, 300, 400 do 1000 goldinarjev proti temu, de se bojo obresti ali čimži po postavi odrajtevale, in posojeni denar se ravno takó kakor sploh otročji denar zavaroval ali zažihral. — Če se bo denar nazaj terjal, se bo to 3 mesce pred napovedalo; ravno takó bo pa tudi tisti, ki bo hotel izposojeni denar nazaj plačati, mogel to 3 mesce popred napovedati. Sicer se pa oznani, de se posojeni denar ne bo kmalo nazaj terjal, če se bojo obresti vselej ob pravim času odrajtovale. — Gosp. Mihel Pregel, oskerbnik Križanske gosposke v Ljubljani, bo te denarje na posodo dajal, obresti poberal i. t. d.

V Ljubljani 1. listopada 1847.

*) Še nam po ušesih šumí nekdanje gerdo prepiranje zavoljo slovenske abecede (Slovenischer Abc-Krieg), ki je na zadnje clo z dre... jenjalo!!!

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani 6. Listopada.		V Krajnju 2. Listopada.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	45	3	8
1 » » banaške	3	—	3	10
1 » Turšice	1	50	1	54
1 » Soršice	—	—	2	23
1 » Rèži	2	—	2	20
1 » Ječmena	1	40	—	—
1 » Prosa	1	59	1	56
1 » Ajde	1	51	1	38
1 » Ovsa	1	2	1	2

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik v Ljubljani.*